

Sygn. akt I ACa 553/09

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2009 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Bogumiła Ustjanicz
Sędziowie :	SA Piotr Wójtowicz SA Barbara Owczarek (spr.)
Protokolant :	Iwona Posyniak

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2009 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w G.

przeciwko Województwu (...)

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 17 stycznia 2007 r., sygn. akt II C 67/06

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego i wywołanego skargą kasacyjną.

Sygn. akt I ACa 553/09

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w G. domagał się zasądzenia od pozwanego Województwa (...) kwoty 5 151 509,61 zł z odsetkami od kwot i dat wskazanych w pozwie oraz zasądzenia kosztów procesu.

Żądanie swoje uzasadniał zawartą w dniu 8 lipca 2004 r. umowę faktoringu z wykonawcą budowy drogi K. – G., Przedsiębiorstwem (...) Spółki Akcyjnej (...), mocą której skupował wierzytelności wykonawcy związane z wyżej wymienioną inwestycją w stosunku do pozwanego.

W imieniu pozwanego, inwestora głównego działał inwestor zastępczy (...) S.A., który zawarł z wykonawcą budowę drogi – (...) umowę o roboty budowlane w dniu 10 czerwca 2003 r. Integralną częścią tej umowy były warunki kontraktowe dla robót inżynieryjno-budowlanych, opracowane przez (...) Federację (...) z siedzibą w L. w Szwajcarii (warunki (...)).

W oparciu o zawartą umowę faktoringową z dnia 8 lipca 2004 r. powód skupował wierzytelności związane z wyżej wymienioną inwestycją na podstawie faktur wystawianych przez wykonawcę w stosunku do pozwanego, a ponieważ 2 z faktur nie zostały zapłacone przez inwestora zastępczego, wystąpił z niniejszym powództwem:

Z korespondencji prowadzonej przez powoda z inwestorem zastępczym wynikało, że nie został on powiadomiony o cesji wierzytelności przed 10 października 2005 r., reguluje sukcesywnie zadłużenia podwykonawców a pismem z dnia 25 października 2005 r. poinformował powoda, iż kwoty z faktury z dnia 31 sierpnia 2005 r. zostały już zrealizowane.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 stycznia 2007 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że dłużnik nie został poinformowany o cesji wierzytelności więc Sąd ocenił, że spełnienie świadczenia przez dłużnika będącego w dobrej wierze, po dokonaniu przelewu na rzecz cedenta, mimo umowy przelewu, zwalnia go skutecznie z zobowiązania. Z ustaleń Sądu Okręgowego ponadto wynika, iż wykonawca nie regulował na przestrzeni roku 2005 należności podwykonawców co spowodowało zapłatę przez pozwanego podwykonawcom, a płatności te odbywały się za wiedzą wykonawcy. Jako podstawę prawną wskazał art. 647¹ kc.

Odnosnie realizacji faktur podwykonawców Sąd Okręgowy stwierdził następnie, że „z przedłożonych dokumentów wynika spis podwykonawców, które warunki (...) pozwalają określić mianem podwykonawców mianowanych, kwoty im zaległe przez wykonawcę, termin wymagalności, termin zapłaty przez pozwanego, wskazanie, z jakich faktur zapłata nastąpiła. Przedłożono także dokumenty dotyczące korespondencji między wykonawcą a inwestorem zastępczym wskazujące na monitoring płatności prowadzony przez inwestora zastępczego, regulowanie przez niego zapłaty na rzecz podwykonawców, o czym informował wykonawcę, wezwania do zapłaty ze strony podwykonawców”.

W rozważaniach Sąd I instancji podniósł ponadto, że wykonawca nie mógł przenieść wierzytelności na rzecz powoda z uwagi na warunki kontraktu (...) (art. 509 kc), że nie zostały spełnione warunki umowy faktoringu wynikające z § 3 umowy co powoduje nieskuteczność nabycia wierzytelności. Powód bowiem nie jest bankiem wykonawcy a ponadto wobec braku określenia w umowach inwestycyjnych Urzędu Marszałkowskiego jako strony, brak podstaw do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego Województwa (...). W szczególności Sąd orzekający I instancji podkreślił, że jeżeli inwestor pośredni i inwestor główny dokonywali płatności na rzecz podwykonawców, to dlatego, że wyrażali zgodę na osoby podwykonawców, zawarte umowy i zakres prac. Podwykonawcy mający umowę z wykonawcą mieli prawo do domagania się zapłaty od zamawiającego, którego odpowiedzialność z wykonawcą jest solidarna (art. 647¹ kc).

Powód wypowiedział umowę faktoringu ze skutkiem natychmiastowym w dniu 17 października 2005 r., a dniem 27 grudnia 2005 r. zgłosił wierzytelność do toczącego się postępowania upadłościowego wobec Przedsiębiorstwa (...) S.A.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył apelacją powód.

Zarzucił wyrokowi błędy w ustaleniu stanu faktycznego odnośnie daty powzięcia informacji przez pozwanego i interwenienta ubocznego o dokonanych przez wykonawcę przelewach przyjęciu, przez Sąd braku legitymacji biernej pozwanego, braku możliwości nabycia przez powoda wierzytelności wykonawcy w oparciu o umowę faktoringu, przyjęcia, że powód nie był bankiem wykonawcy o jakim mowa w subklauzuli 3.1. warunków ogólnych (...), że powód znał treść warunków (...), kwestii związanych ze zgłoszonym wobec wykonawcy przez pozwanego i interwenienta ubocznego zarzutem potrącenia, że wszyscy podwykonawcy byli zatwierdzeni przez interwenienta ubocznego w trybie art. 647¹ kc i jednocześnie posiadali status podwykonawców mianowanych, o jakim mowa w subklauzuli 59.1 warunków (...).

Ponadto skarżący zarzucił naruszenie prawa materialnego a to art. 89 kc i 514 kc skutkujący brakiem uznania nabycia wierzytelności przez powoda a także naruszenie art. 316 § 1 kpc i 328 § 2 kpc przez częściowy brak w uzasadnieniu wskazania dowodów i przyczyn odmowy wiarygodności dowodom, niekompletność uzasadnienia a także naruszenie art. 227 kpc przez niezasadne oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku i uwzględnienie powództwa ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 17 czerwca 2008 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5 151 509,61 zł z ustawowymi odsetkami, z tym, że od kwoty 265 930,30 zł od dnia 31 listopada 2005 r., a od kwoty 4 885 579,31 od 26 listopada 2005 r. oraz kwotę 107 200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu nadto zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 108 666,71 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny przyjął, że stan faktyczny ustalony przez Sąd Okręgowy w zakresie zawarcia i treści umowy faktoringu, zapłaty przez powoda wykonawcy, korespondencji między stronami jest bezsporny.

Nie podzielił natomiast ustaleń Sądu Okręgowego w zakresie uznania wszystkich podwykonawców, wymienionych w rozliczeniu faktur (...) za okres VII-IX za podwykonawców kwalifikowanych lub mianowanych, wobec których pozwany ponosić miał odpowiedzialność solidarną z wykonawcą na mocy art. 647¹ kc oraz że wypłacono tym podwykonawcom wynagrodzenie, zanim pozwany powziął pewną wiadomość o cesji. Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, iż Sąd Okręgowy bezpodstawnie przyjął, jakoby powód nie kwestionował i nie podważył przedstawionych przez pozwanego dokumentów dotyczących list kwalifikowanych podwykonawców i podstaw wypłaty im wynagrodzenia przez inwestora. Sąd I instancji nie odniósł się do zarzutów powoda dotyczących wyżej wymienionej kwestii a zawartych między innymi w pismach procesowych z 18 grudnia 2006 r. i z 3 stycznia 2007 r., gdy tymczasem zestawienie z rozliczenia faktur, sporządzone przez głównego księgowego interwenienta ubocznego, któremu to zastawieniu Sąd orzekający bezpodstawnie nadał walor dokumentu nie do podważenia, zawiera sprzeczności i nie pokrywa się z treścią pozostałych dokumentów i dowodów. Przykładowo wskazał Sąd Apelacyjny na nieścisłości dotyczące firm (...), U., G. czy (...) M.. W ocenie Sądu Apelacyjnego spełnienie świadczenia do rąk podwykonawców nie spowodowało wygaśnięcia zobowiązania względem wykonawcy, bowiem pozwany i interwenient uboczny nie dokonali skutecznego potrącenia zapłaconych przez siebie kwot z kwotami wynikającymi z faktur wystawionych przez wykonawcę.

Sąd Apelacyjny uznał, że interwenient uboczny bezspornie dowiedział się o przelewie w dniu 10 października 2005 r. a ochrona przewidziana w art. 512 kc trwa do momentu dowiedzenia się przez dłużnika o przelewie. Nie podzielił natomiast argumentacji Sądu Okręgowego, jakoby dłużnik dopiero w dniu 7 grudnia 2005 r. uzyskał pewną wiedzę o przelewie oraz braku legitymacji biernej Województwa (...). W § 3 umowy faktoringu strony użyły określenia o możliwości nabycia wierzytelności pod wymienionymi tam warunkami, nie chodziło jednak o warunki w rozumieniu art. 89 kc.

W ocenie Sądu Apelacyjnego powód spełnia kryteria banku wykonawcy, więc wykonawca mógł przenieść na powoda wierzytelność, w związku z postanowieniem 3.1 warunków (...). Postanowienie to uzależnia cesję kontraktu lub jakiegokolwiek jego części od pisemnej zgody zamawiającego, z wyjątkiem między innymi obciążenia na rzecz banku wykonawcy.

Powołany przez Sąd Apelacyjny biegły nie wyjaśnił jednoznacznie, co oznacza sformułowanie „bank wykonawcy”, wobec czego Sąd Apelacyjny dokonał interpretacji wyżej wymienionego postanowienia i stwierdził, że za bank wykonawcy należy uznać bank, w którym wykonawca dokonuje rozliczeń finansowych związanych z inwestycją, prowadzi swoje rachunki, gromadzi środki oraz przy pomocy którego finansuje swoją działalność, realizację inwestycji.

Sąd Apelacyjny nie podzielił interpretacji Sądu Okręgowego, jakoby bank wykonawcy powinien być ujawniany w umowie o roboty budowlane.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargę kasacyjną pozwany.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 2 lipca 2009 r. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego. Podzielając stanowisko Sądu Apelacyjnego odnośnie posiadania przez pozwanego legitymacji biernej w procesie wskazał na zasadność zarzutów naruszenia art. 647¹ § 2 kc oraz częściowo zarzutu związanego z dokonaną przez Sąd Apelacyjny interpretacją § 3 umowy faktoringu.

Sąd Najwyższy wskazał na możliwość wyrażenia zgody przez inwestora na zawarcie umowy o roboty budowlane przez wykonawcę z podwykonawcą w sposób dorozumiany, także po zawarciu umowy i oparł się w swym twierdzeniu na uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 29 kwietnia 2008 r. III CZP 6/08 (OSNC 2008, nr 11 poz. 121) i niepublikowanym wyroku z dnia 9 kwietnia 2008 r. VCSK 492/07.

Odnosząc się do dokonanej przez Sąd Apelacyjny interpretacji § 3 umowy faktoringu, zgodnie z którym nabycia wierzytelności może nastąpić między innymi wtedy, gdy dłużnikom nie przysługują względem sprzedającego jakiegokolwiek wierzytelności nadające się do potrącenia Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że nie jest w związku z tym istotne, czy rzeczywiście w konkretnej sytuacji doszło do potrącenia wierzytelności, gdyż chodzi po prostu o jedną z umownych przesłanek nabycia wierzytelności. Sformułowanie wyżej wymienionego postanowienia nie oznacza, że w umowie został sformułowany warunek rozwiązujący, w rozumieniu art. 89 kc.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja podlega uwzględnieniu bowiem jeden z zarzutów skarżącego jest zasadny, wymaga ponownego rozpoznania i to przez Sąd I instancji. Apelujący bowiem zarzucał między innym, iż pozwany i interwenient uboczny nie przedstawili żadnych dowodów zapłaty podwykonawcom za wykonane roboty, przedłożone do akt zestawienia zawierają sprzeczności odnośnie płatności kwot dokonanych na rzecz firm wymienionych przez powoda w piśmie z dnia 3 stycznia 2007 r. a Sąd I instancji, mimo kwestionowania tych dokumentów przez powoda bezpodstawnie przyjął, jakoby powód ich nie kwestionował i nie podważył. Zarzut podnoszony przez powoda, że pozwany nie wykazał zasadności rozliczenia dwóch faktur, które są przedmiotem żądania w niniejszej sprawie uznać należy za słuszny, co omówione zostanie w dalszej części uzasadnienia.

Odnosząc się do zarzutu przyjęcia przez Sąd I instancji braku legitymacji biernej do występowania w procesie pozwanego Województwa (...), co także skutkowało oddaleniem powództwa przez Sąd I instancji, należy podzielić stanowisko skarżącego o niezasadności wymienionego zarzutu.

Wiążąco w tej kwestii wypowiedział się Sąd najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 2 lipca 2009 r. o uznaniu w sprawie legitymacji biernej Województwa, dzieląc wcześniejsze stanowisko Sądu Apelacyjnego w Katowicach, wyrażone w uzasadnieniu wyroku zaskarżonego skargą kasacyjną. Zatem należy uznać, iż fakt istnienia legitymacji biernej pozwanego został przesądzony i rozumiany w ten sposób, że wobec pozwanego Województwa może być kierowane roszczenie.

Kolejnym zarzutem jest odmowa uznania powoda przez Sąd I instancji za bank wykonawcy, co skutkowało miało zakazem cesji, wynikającym z subklauzuli 3.1 Warunków Ogólnych (...) i w efekcie oddaleniem powództwa. Zgodzić się należy z wywodami i stanowiskiem apelacji o wadliwości przyjętego przez Sąd Okręgowy rozumowania, jakoby powód, nie posiadając statusu banku wykonawcy, nie mógł nabyć wierzytelności objętych umową.

Bezspornym jest, iż w Dokumentach Kontraktowych nie wymieniono powoda ani żadnego innego banku jako banku wykonawcy. Dokumenty te jak i Warunki Ogólne (...) nie zawierają też żadnej definicji banku wykonawcy. Spór

na tle interpretacji subklauzuli 3.1 (...) spowodował, iż Sąd Apelacyjny zmieniając wyrok Sądu I instancji dokonał interpretacji definicji banku wykonawcy i wyżej wymienionych warunków (...), z którą to interpretacją, dotyczącą uznania powoda za bank wykonawcy – Sąd Apelacyjny w obecnym składzie się zgadza.

Powodowy bank nie był wyłącznie faktorem, jak to przyjął Sąd Okręgowy, ale świadczył dla wykonawcy także inne usługi, które w sposób szczegółowy wymienił Sąd Apelacyjny w poprzednim składzie, w uzasadnieniu wyroku (k. 712). Nie wpływa także na zmianę stanowiska Sądu Apelacyjnego złożona w postępowaniu apelacyjnym i to dopiero po uwzględnieniu przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej pozwanego – opinia sporządzona przez Międzynarodowego Rzeczoznawcę A. M. (1), dotycząca jego interpretacji zapisu klauzuli 3.1 Warunków Kontraktowych (...). Złożona przez stronę procesu prywatna opinia może zostać co najwyżej potraktowana jako poparcie stanowiska strony w sprawie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego za błędną należy uznać interpretację prezentowaną przez interwenienta ubocznego, która znalazła odbicie w cytowanej wyżej opinii A. M., że bank wykonawcy powinien być ujawniony w kontrakcie.

Sąd Apelacyjny wskazuje na przesłanki, jakimi wcześniej kierował się przy uznaniu powoda za bank wykonawcy, bez potrzeby ich ponownego powtarzania. Uznaje więc i przesądza, iż z tej przyczyny nie doszło do bezskuteczności przelewu i to niezależnie od posiadanej przez powoda wiedzy o zastrzeżeniu umownym, dotyczącym zakazu cesji. Problem skuteczności nabycia wierzytelności przez powoda określony w treści umowy faktoringu łączącej powoda z (...) był przedmiotem interpretacji wszystkich występujących w sprawie stron oraz sądów obu instancji.

Kwestię tą rozważał w niniejszej sprawie również Sąd Najwyższy, uznając za częściowo uzasadniony zarzut skargi kasacyjnej, dotyczący interpretacji § 3 umowy faktoringu.

Zwrócił uwagę Sąd Najwyższy na p. 10 § 3 wyżej wymienionej umowy zgodnie z którym nabycie wierzytelności może nastąpić wtedy, gdy dłużnikom nie przysługują względem sprzedającego jakiegokolwiek wierzytelności nadające się do potrącenia. Takie sformułowanie nie oznacza jednak, że w umowie został sformułowany warunek rozwiązujący w rozumieniu art. 89 kc, gdyż chodzi tu po prostu o jedną z umownych przesłanek nabycia wierzytelności przez powoda a nadto, nie jest w związku z tym istotne to, czy rzeczywiście w konkretnej sytuacji doszło do potrącenia wierzytelności.

Z dokonanej przez Sąd Najwyższy interpretacji wskazanego warunku nabycia przez powoda wierzytelności jednoznacznie wynika, że powód nabył wierzytelności sprzedającego ale tylko te, wobec których nie przysługiwały dłużnikom jakiegokolwiek wierzytelności nadające się do potrącenia. Chodzi oczywiście o wierzytelności pieniężne przysługujące sprzedającemu z tytułu zawartych umów z dłużnikiem, to jest pozwanym, w związku z prowadzoną inwestycją, z powodu której została zawarta umowa faktoringowa z prawem regresu.

Nie jest w związku z tym istotne to, czy rzeczywiście w konkretnej sytuacji doszło do potrącenia wierzytelności. Zgodnie z art. 647¹ § 5 kc inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę.

§ 2 art. 647¹ kc stanowi o wymaganej zgodzie inwestora do zawarcia umowy o roboty budowlane wykonawcy z podwykonawcą. Do zgody wymaganej przez art. 647¹ § 2 i 3 kc nie stosuje się art. 63 § 2 kc. Zgoda ta może być wyrażona przez każde zachowanie, które ujawnia ją w sposób dostateczny (Uchwała Składu 7 sędziów z dnia 29 kwietnia 2008r. III CZP 6/08).

Zgoda inwestora na zawarcie przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą, może być wyrażana również w sposób dorozumiany, po zawarciu takiej umowy. Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie opowiedział się za możliwością jej złożenia przez inwestora, już po zawarciu umowy przez wykonawcę i podwykonawcę i przywołał wyrok Sądu Najwyższego z dnia

9 kwietnia 2008r V CSK 492/07 (niepubl.), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że zgoda inwestora na zawarcie przez wykonawcę umowy z podwykonawcą, rodząca jego odpowiedzialność z wykonawcą za zapłatę wynagrodzenia na rzecz podwykonawcy, zawiera element gwarancyjny.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew stanowisku powoda, zgoda inwestora na zawarcie przez wykonawcę umów z podwykonawcami, także wyrażona w sposób dorozumiany, może być wyrażona w każdym czasie, stosownie do okoliczności.

Skoro bowiem inwestor zapłacił podwykonawcy, tym samym wyraził zgodę na jego udział w inwestycji i na wykonanie robót budowlanych.

Nie byłoby bowiem logicznego wytłumaczenia dla sytuacji, w której inwestor płaci wykonawcy za wykonane roboty, nie akceptując jednocześnie jego udziału w inwestycji. Gdyby spór dotyczył wzajemnych relacji inwestora z podwykonawcą i kwestii zakresu odpowiedzialności solidarnej inwestora z wykonawcą, należałoby ewentualnie jeszcze rozważyć, czy inwestor wyraził zgodę na konkretną umowę w oparciu o ogólne zasady wykładni oświadczeń woli i czy jest ona wystarczająca dla uznania skuteczności tej zgody. Taka sytuacja jednak

w niniejszej sprawie nie ma miejsca. Nie zachodzi potrzeba – w ocenie Sądu Apelacyjnego - przedstawiania Sądowi Najwyższemu pytania prawnego o treści wskazanej przez powoda w piśmie procesowym z dnia 28 października 2009r., złożonego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Najwyższy wypowiedział się już w niniejszej sprawie w sposób wystarczający i wiążący.

Powodowy bank nabył od (...) tylko te wierzytelności, wobec których zgodnie z § 3 p.10 umowy faktoringu, nie służyły dłużnikowi jakiegokolwiek wierzytelności nadające się do potrącenia.

W związku z powyższym pozwany winien wykazać odpowiednimi dokumentami, a Sąd rozstrzygnąć, które wierzytelności pozwany mógł potrącić i to niezależnie od daty dowiedzenia się przez pozwanego o umowie faktoringu, którą to datę i tak należy określić na 10.10.2005r. Wówczas to bowiem interwenient uboczny bezspornie dowiedział się o przelewie. Pozwany odpowiada wobec podwykonawców solidarnie z wykonawcą z art. 647¹ § 2 i 5 kc, więc miał prawo potrącić dokonane na rzecz podwykonawców wypłaty, które to wierzytelności należały się wykonawcy a przez sprzedaż i powodowemu bankowi ale tylko te, które nie nadawały się do potrącenia. Należy podzielić zarzut skarżącego o nieprawidłowym uznaniu przez Sąd Okręgowy niekwestionowania przez powoda dokonanych wypłat a także załączonych na ich potwierdzenie dokumentów. Prawdliwość ustaleń Sądu w tej kwestii ma zasadnicze znaczenie do uznania zakresu nabycia wierzytelności przez powoda. Wystarczy wskazać na dokumenty złożone przez interwenienta ubocznego w postępowaniu apelacyjnym, dopiero z pismem z dnia 7 października 2009r., z których to dowodów zamierza wywodzić skutki prawne.

Odnosząc się zatem do tej części apelacji, której uwzględnienie skutkuje uchycieniem wyroku Sądu I instancji należy wskazać, że Sąd Apelacyjny nie podziela ustalonego przez ten Sąd stanu faktycznego w zakresie uznania wszystkich podwykonawców, wymienionych w rozliczeniu faktur (...) za okres VII-IX 2005r. za podwykonawców kwalifikowanych lub mianowanych oraz, że wypłacono tym podwykonawcom wynagrodzenie.

Błędnie Sąd Okręgowy uznał, że złożonych przez pozwanego i interwenienta ubocznego dokumentów (k. 91-103, k. 163-200) powód nie kwestionował oraz, że nie budzą one wątpliwości co do zgodności i prawidłowości wypłaty.

Powód zaprzeczył prezentowanym przez pozwanego faktom i dowodom (pismo procesowe z dnia 18 grudnia 2006r., k. 412-414), a analizę złożonych przez pozwanego i interwenienta ubocznego dokumentów, zawarł w piśmie z dnia 3 stycznia 2007r. (k. 419 – 427). Na powyższe zwrócił już uwagę Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 17 czerwca 2008r. (k. 706-707), które to wywody Sąd Apelacyjny w obecnym składzie, podziela.

W szczególności fakt, że rozliczanie faktur sporządzone zostało przez głównego księgowego interwenienta ubocznego nie oznacza braku możliwości kwestionowania dokonanej zapłaty, zgodnie z kontraktem. Zestawienie to nie pokrywa się z treścią pozostałych dokumentów (nie nosi daty), a wobec kwestionowania przez powoda i wykazanych sprzeczności odnośnie dokonanych wpłat, choćby na rzecz firm: U., Rotor, G., (...) M. (vide pismo powoda, k. 425-427), należy uznać za słuszny zarzut powoda,

o braku wykazania zasadności potrącenia z 2 faktur, które są przedmiotem żądania w niniejszej sprawie. Zatem twierdzenia pozwanego i interwenienta ubocznego o możliwości potrącenia wypłaconej należności wskazanym podwykonawcom z należnością (...) lub powoda nie zostały wyjaśnione. Należy zgodzić się z powodem, że stosownie do art. 6 kc i 232 kpc „to na pozwanym ciążył obowiązek wykazania podnoszonych przez siebie okoliczności” a więc wykazania wykonania zobowiązania wobec podwykonawców, wobec których był odpowiedzialny solidarnie z wykonawcą. Wprawdzie pozwany i interwenient uboczny złożyli do akt – ich zdaniem – wystarczające dokumenty na potwierdzenie prawidłowości dokonanych wypłat, jednakże, wobec zakwestionowania przez powoda ich większości, rzeczą Sądu było wyjaśnienie spornych okoliczności, a dopiero w przypadku braku odpowiednich dowodów ze strony przeciwnika procesowego, dokonanie ich oceny zgodnie z treścią art. 233 kpc.

Tymczasem Sąd Okręgowy poprzestał na złożonych przez pozwanego i interwenienta ubocznego dowodach bezpodstawnie przyjmując, iż nie zostały zakwestionowane.

W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd nie odniósł się również do tego istotnego zarzutu powoda, który ma wpływ na przyjęcie skuteczności nabycia wierzytelności przez powoda. Dlatego inaczej, niż to wskazuje skarżący w piśmie złożonym w postępowaniu apelacyjnym z dnia 2 listopada 2009r., a także szeregu dalszych pismach procesowych należy ocenić dopuszczalność i możliwość przedłożenia dalszych dowodów przez interwenienta ubocznego, na potwierdzenie potrącenia wierzytelności. Jednak powstanie stanu potrącalności nie powoduje samo przez się bezskuteczności nabycia wierzytelności przez powoda, na co wskazują wcześniejsze wywoły Sąd Apelacyjny.

Strony procesu, tak przed Sądem I instancji jak i w postępowaniu apelacyjnym, w szeregu pismach procesowych wskazywały na skuteczność lub nieskuteczność dokonanych przez pozwanego potrąceń. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że w sprawie nie jest istotna skuteczność potrącenia, ale sama możliwość ich dokonania. Przy istnieniu możliwości nabycia przez powoda wierzytelności jak i możliwości dokonania potrącenia przez pozwanego, Sąd Okręgowy poczynił ustalenia, czy wszystkie podmioty, którym zostało wypłacone wynagrodzenie przez interwenta ubocznego lub pozwanego posiadali status podwykonawcy inwestycji realizowanej przez (...) S.A. (...), czy też otrzymały one płatności na zasadzie innych, łączących te podmioty umów lub porozumień.

Powód bowiem kwestionował wypłaty na rzecz spółki z o.o. (...), (...) M. i G.. Inwestor natomiast odpowiada solidarnie z wykonawcą wobec podwykonawcy tylko wtedy, gdy podwykonawca świadczył, ale w ramach konkretnej umowy o roboty budowlane.

Wyżej wymienione okoliczności spowodowały, że Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu I instancji jako, że nie rozpoznał istoty sprawy (art. 386 § 4 kpc i art. 108 § 2 kpc).

Sąd I instancji rozważy nadto, czy i jaki wpływ na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie ma zgłoszenie przez powoda wierzytelności i objęcie jej zatwierdzonym układem w postępowaniu prowadzonym przeciwko upadłemu wykonawcy w postępowaniu upadłościowym, z możliwością zawarcia układu - sygn. akt IX Gup 33/07 (vide pismo powoda z 28.10.2009r. i informacja uzyskana przez Sąd Apelacyjny z Sądu Rejonowego Katowice – Wschód Wydziału Gospodarczego – pismo z dnia 9.11.2009r.).